

Digital strategi for kulturmiljøforvaltningen 2021 - 2025

Fortida gjør framtida rikere

Innhold

FORORD	5
Kap. 1 Riksantikvarens digitale tjenester	6-7
Kap. 2 Forutsetninger og fokusområder	8-9
Kap. 3 Strategiske målsetninger	10-17
Kap. 4 Veien videre	18-19

Versjon I 2022
Riksantikvaren 2022

Riksantikvaren
Pb. 1483 Vika, 0116 Oslo
Besøksadresse / Dronningens gate 13
Tlf. / 22 94 04 00
Faks / 22 94 04 04
E-post / postmottak@ra.no

www.riksantikvaren.no

Utarbeidet av / Riksantikvaren
Design av malverk / Fete typer + Savant

Forsidefoto / Utstein kulturmiljø på Mosterøy i Rennesøy
kommune gjenspeiler den spesielle historien om Utstein som
maktsenter. Foto / Trond A. Isaksen, Riksantikvaren

SALHUS TRICOTAGEFABRIK: (1859-1989) var landets første fullmekaniserte trikotasje fabrikk, og hører til den første industrialiseringsbølgen i Norge. Foto: Trond Isaksen, Riksantikvaren

Forord

Gjennom behandlingen av [Meld. St. 16 \(2019-2020\) Nye mål i kultur- miljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold](#), har Stortinget vedtatt tre nye nasjonale mål i kulturmiljøpolitikken. Teknologi er en drivkraft i forvaltnings- og tjenesteutvikling, og dermed også viktig i arbeidet med å nå nasjonale mål. Fremover skal kulturmiljøforvaltningen i stadig større grad dra nytte av de mulighetene som ligger i teknologi og digitale tjenester. Riksantikvaren skal være en pådriver for at kulturmiljøforvaltningen utvikler og tar i bruk gode digitale tjenester i forvaltningen og i formidling av kunnskap om kulturmiljø.

God forvaltning av kulturmiljødata og digital dokumentasjon av kulturmiljø er viktig for å sikre høy kvalitet og effektiv utøvelse av kulturminnefaget. Det samme er gode og brukervennlige digitale tjenester. Dette legger også til rette for medvirkning og engasjement for kulturmiljø. Riksantikvaren har ansvar for en rekke digitale tjenester som tilbys publikum og ansatte i kulturmiljøforvaltningen.

Riksantikvaren skal ivareta sine verdier i utvikling og forvaltning av digitale tjenester: Vi er samfunnsengasjert, nytenkende og kompetent. Dette innebærer blant annet å legge til rette for engasjement og deltagelse, samarbeide tverrfaglig og på tvers av sektorer, søke nye løsninger og samarbeidspartnere, dele og ta i bruk kulturmiljødata, og være en pådriver for å utvikle, dele og ta i bruk ny kunnskap.

Den digitale strategien skal være Riksantikvarens styringsverktøy for digitalisering i kulturmiljøforvaltningen frem mot 2026, i tråd med Riksantikvarens verdier og de nasjonale målene for kulturmiljøpolitikken. I arbeidet med strategien har vi hatt et tett samarbeid med brukere og samarbeidspartnere. Vi håper at hele kulturmiljøforvaltningen vil jobbe sammen med oss i arbeidet med å realisere potensialet som ligger i teknologi og digitale tjenester.

Hanna Geiran

Hanna Geiran
Riksantikvar

KAP. 1

Riksantikvarens digitale tjenester

Riksantikvaren forvalter og videreutvikler flere digitale systemer og tjenester som støtter kulturmiljøforvaltningens arbeid. Disse omfatter alt fra registrering av data om kulturmiljø til forvaltning av søknader om tilskudd og dispensasjoner etter kulturminneloven. Et helhetlig digitalt målbilde gir det nødvendige grunnlaget for å strategisk styre utvikling og forvaltning av nye og eksisterende digitale tjenester.

Målbildet tar utgangspunkt i kartlagte behov i og utenfor kulturmiljøforvaltningen, og beskriver i seks overordnede områder hvilken funksjonalitet Riksantikvarens digitale tjenester skal tilby kulturmiljøforvaltningen og publikum for øvrig. Dette målbildet vil ikke

kunne realiseres i løpet av denne strategiperioden, men er et fyrtårn som viser hvor vi skal, støtter oss i å identifisere behov, prioritere og styre innsatsen innen digitalisering.

Området øverst til venstre har både kulturmiljøforvaltningens saksbehandlere og eksterne brukere i fokus. Innsending og behandling av nasjonale søknader tilbys i dag for utvalgte tilskudds- og dispensasjonsordninger i kulturmiljøforvaltningen. Digitalisering av søknad og saksbehandling innebærer også en grundig gjennomgang av prosesser og behov, og det gjenstår arbeid før alle ordningene er vurdert og ev. digitalisert.

Medvirkning og formidling av kulturmiljø retter seg mot publikum. Området omfatter digitale tjenester for medvirkning, og tjenester med mer redaksjonelt innhold, der informasjon som presenteres er valgt ut og bearbeidet av en redaksjon. Innenfor dette området er det blant annet potensial knyttet til å utnytte de mulighetene som gis av ny teknologi.

De to områdene i midten av målbildet omhandler deling av data. Utrveksling av kulturmiljødata er digital deling av data der enten datatjenester publisert på GeoNorge gjøres tilgjengelig for bruk i andre systemer, eller at eksterne digitale tjenester henter, registrerer eller oppdaterer data direkte ved maskin-til-maskin-utveksling. Kulturmiljødata utveksles allerede med flere aktører, men her er det mulighetsrom og kjente behov knyttet til en mer målrettet utveksling av data. Tilgjengeliggjøring av kulturmiljødata og arkivmateriale handler om å gi brukere tilgang til all informasjon knyttet til et kulturminne. God søkefunksjonalitet skal gjøre det enkelt å finne riktig informasjon, og koblinger til ulike datakilder vil gi en god og sømløs tilgang til tilgjengelig informasjon om et eller flere kulturminner. Innenfor dette området er det et kjent gap mellom hva som tilbys i dag, og hva ansatte i kulturmiljøforvaltningen har behov for.

De to områdene nederst i målbildet dreier seg om informasjonsforvaltning.

Forvaltning av kulturmiljødata dekker digitale tjenester der kulturmiljøforvaltningen kan registrere og forvalte kulturmiljødata og digital dokumentasjon. Her er det kjente behov knyttet til blant annet datakvalitet, brukervennlighet og manglende funksjonalitet i dagens tjenester. Arkiv for digital dokumentasjon dekker lagring av Riksantikvarens historiske sakarkiv, bilde- og tegningsarkiv, og arkiv over digital dokumentasjon.

For å realisere målbildet på best mulig måte er det viktig at arbeidet gjøres i samarbeid med de ulike aktørene og forvaltningsnivåene i kulturmiljøsektoren. Underveis vil det kunne oppstå behov for nye områder/tjenester, som da vil prioriteres opp. Vi vil også legge til rette for å ta i bruk relevante nasjonale fellesløsninger innenfor miljøforvaltningen, og fra f.eks. Kartverket, KS og Digitaliseringsdirektoratet.

SVENNER FYRSTASJON: (opprettet i 1874) er et kystfyrtårn som ligger på en øy utenfor Stavern i Larvik kommune. Foto: Danckert Monrad-Krohn, Riksantikvaren

KAP. 2

Forutsetninger og fokusområder

Riksantikvaren skal være en pådriver for en kulturmiljøforvaltning som utvikler og tar i bruk gode digitale tjenester i sin forvaltning og formidling av kulturmiljø. For å utvikle gode digitale tjenester er det noen grunnleggende forutsetninger som må være på plass. En av dem handler om hvilken tilnærming som legges til grunn i utvikling og forvaltning av tjenestene, en annen om hvordan kulturmiljøforvaltningen arbeider med informasjonsforvaltning og kulturmiljødata.

For å levere digitale tjenester som treffer brukernes behov må tjenesteutviklingen være strukturert, designdrevet og ta utgangspunkt i grundige analyser og prioriteringer av brukernes behov. Dette er noe [hele offentlig sektor skal ha fokus på](#)¹. Brukerne av tjenestene må være involvert, og både utvikling og forvaltning av tjenestene må skje gjennom helhetlig styring av tjenesteporteføljen inn mot relevante strategier og målbilder. Riksantikvaren arbeider kontinuerlig med å forbedre hvordan vi jobber med våre digitale tjenester, og vil legge denne tilnærmingen til grunn i det videre arbeidet med digitalisering og digitale tjenester.

Informasjon er en av de aller viktigste ressursene i offentlig sektor og kulturmiljøforvaltningen er intet unntak. God informasjonsforvaltning er kritisk for å utnytte denne ressursen. Hvordan de ulike aktørene i kulturmiljøforvaltningen behandler informasjon i forvaltningen påvirker både kvalitet og effektivitet, rettssikkerhet og personvern, samt muligheter for deling med andre. For at digitale tjenester skal kunne støtte kulturmiljøforvaltningens behov og utfordringer slik vi ønsker, må fundamentet, det vil si kunnskapsgrunnlaget om kulturmiljø, være på plass i form av tilgjengelige, anvendbare, pålitelige og relevante kulturmiljødata. Dette innebærer at man må øke bevisstheten hos alle aktørene i kulturmiljøforvaltningen når det gjelder å ivareta kvalitet i dataene som legges inn, og at det må ligge noen felles standarder til grunn.

I arbeidet med å realisere den digitale strategien vil det derfor være viktig å etablere gode samarbeidsmodeller med blant annet fylkeskommunene, Sametinget og NIKU/forvaltningsmuseene, for slik å sikre mandat, forankring og forståelse for alle de involvertes behov.

Fokusområder

En bred innsiktsanalyse avdekket stor enighet i og utenfor kulturmiljøforvaltningen om hvilke områder forvaltningen må ha fokus på de neste årene:

1. Datakvalitet
2. Funksjonalitet og brukervennlighet
3. Rolleforståelse og ansvarsdeling
4. Enhetlig forvaltning og likebehandling
5. Oppmerksomhet og forståelse for kulturminnernes verdi

Kulturmiljøforvaltningen er et relativt lite fagområde i offentlig forvaltning. Samtidig spiller kulturmiljø en viktig rolle i store og omfattende prosesser i andre sektorer, blant annet arealplanlegging, eiendomsutvikling og byggeprosesser. Å skape positiv oppmerksomhet og forståelse for kulturminnernes verdi er en sentral oppgave i møtet med store nærings- og utbyggingsinteresser.

Oppgavene i kulturmiljøforvaltningen er fordelt på mange aktører med ulike styringslinjer og kapasitet. Antall og type kulturmiljø de har ansvaret for varierer også mye. For å oppnå en enhetlig forvaltning og likebehandling er felles standarder og rutiner, samt gode digitale tjenester viktig.

En god og effektiv kulturmiljøforvaltning er avhengig av rolleforståelse og tydelig ansvarsdeling. Riksantikvarens utøvelse av sin nasjonale rolle som direktorat blir sentral med tanke på koordinering, nasjonale standarder og målsetninger, samt som leverandør av digitale tjenester.

For at kulturmiljøforvaltningen skal løse sine oppgaver på en god måte er medarbeiderne avhengige av enkel tilgang på kulturmiljødata av god kvalitet. Datakvalitet påvirker også hvilke muligheter som ligger i digitale tjenester, og hvilke data som kan gjenbrukes utenfor kulturmiljøforvaltningen.

For at de digitale tjenestene i kulturmiljøforvaltningen skal understøtte arbeidsprosessene på best mulig måte er det behov for mer og bedre funksjonalitet og brukervennlighet i eksisterende og eventuelle nye tjenester.

KONGSBERG SØLVVERK: (1623 – 1958) er, med sin 300 år gamle gruvedrift, et kulturhistorisk miljø med stor verdi – både nasjonalt og internasjonalt. Kulturmiljøet ble fredet i 2003. Foto: Trond Isaksen, Riksantikvaren

¹ Meld. St. 27 (2015-2016) Digital agenda for Norge - IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet.

KAP. 3

Strategiske målsetninger

I tillegg til kulturmiljøforvaltningens fokusområder og behov knyttet til digitale tjenester gir også [Stortingsmelding²](#) og [Riksantikvarens strategi 2021-2025³](#) føringer som er viktige for den digitale strategien. Disse føringene knytter seg hovedsakelig til kunnskapsforvaltning, brukermedvirkning og engasjement.

På bakgrunn av det samlede bildet gitt av behov, forutsetninger og overordnede føringer har Riksantikvaren identifisert to strategiske målsetninger:

Strategisk mål 1

Forvaltningen kan registrere, redigere og finne igjen relevant informasjon når de trenger det, på en enkel, sikker og effektiv måte.

Strategisk mål 2

Kulturmiljøforvaltningen tilbyr kulturmiljødata og brukervennlige digitale tjenester som fremmer selvbetjening og medvirkning, og bidrar i samfunnsplanlegging.

² Meld. St. 16 (2019 – 2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken

³ Riksantikvarens strategi 2021 - 2025 Fortida gjør framtida rikere

Strategisk mål 1

Forvaltningen kan registrere, redigere og finne igjen relevant informasjon når de trenger det, på en enkel, sikker og effektiv måte.

Kulturmiljødata produseres og benyttes innenfor alle kulturmiljøforvaltningens fagområder. Dataene inngår i ulike prosesser og aktiviteter og utgjør grunnlaget for alt som skjer rundt kulturmiljø: forvaltning, arealplanlegging, saksbehandling av tilskudd og dispensasjoner, bevaring og konservering, formidling, forskning, statistikk og analyse.

Både publikum, næringsliv, sektorinteresser og kulturmiljøforvaltningen selv har behov for enkel tilgang på kulturmiljødata av høy kvalitet. Ved hjelp av digitale tjenester kan relevante kulturmiljødata gjøres tilgjengelige for ulike brukere, og slik bidra til økt kunnskap samt at nasjonale kulturmiljøinteresser blir godt ivaretatt. Tilgjengelige data av god kvalitet har også stor betydning for hvilke muligheter og funksjonalitet digitale tjenester kan tilby knyttet til selvbetjening, medvirkning og saksbehandling, og i hvilken grad tjenestene faktisk imøtekommer brukernes behov.

I kulturmiljøforvaltningen har som hovedregel fylkeskommunene og Sametinget forvaltningsansvaret for fredete kulturminner. Det betyr at fylkeskommunene er rette myndighet til å gi dispensasjon fra kulturminneloven, og har ansvar for å ivareta kulturminner i f.eks. arealplanleggingsprosesser. Dette innebærer videre at fylkeskommunene er en av de største produsentene (og konsumentene), av kulturmiljødata.

I likhet med store deler av offentlig sektor har også kulturmiljøforvaltningen behov for en gjennomgang og profesjonalisering av hvordan vi jobber med informasjonsforvaltning – [det er behov for å få orden i eget hus⁴](#). Det å etablere god informasjonsforvaltning i kulturmiljøforvaltningen er en forutsetning for det videre arbeidet med digitalisering. Målet er å bygge det fundamentet som er nødvendig for å realisere gevinster av digitalisering – både med tanke på kvalitet, effektivitet og oppmerksomhet/omdømme, og samtidig levere pålitelige data – nødvendig for digitale tjenester innenfor både saksbehandling og formidling, og tjenester som fungerer godt i felt.

⁴ Ref. Digidirs rapport om informasjonsforvaltning i offentlig sektor og hvordan prinsippet om «orden i eget hus» innebærer fem krav

RØROS: Kulturminner er ifølge kulturminneloven alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Foto: Trond A. Isaksen, Riksantikvaren

Strategisk mål 1 - delmål og tiltak

DELMÅL 1A

Prioriterte kulturmiljødata har god kvalitet

Tiltak

- Etablere hvilke kulturmiljødata som skal ivaretas av hvilke aktrører innenfor kulturmiljøforvaltningen
- Etablere kvalitetsbegrep og -nivå for kulturmiljødata
- Identifisere prioriterte kulturmiljødata og heve kvaliteten på disse

DELMÅL 1B

Kulturmiljøforvaltningen har felles terminologi, begrepsapparat og standarder for kulturmiljødata

Tiltak

- Etablere felles terminologi og begrepsapparat
- Ta i bruk et verktøy for forvaltning og tilgjengeliggjøring av terminologi og begrepsapparat
- Etablere og innføre felles standarder for digital dokumentasjon av kulturmiljø

DELMÅL 1C

Kulturmiljødata forvaltes ved hjelp av gode og brukervennlige verktøy

Tiltak

- Etablere og innføre standard for registrering og vedlikehold av data
- (Videre)utvikle verkøy for registrering og gjenfinning av kulturmiljødata
- Etablere bruk av verktøy som en del av kulturmiljøforvaltningens arbeidsprosesser

DELMÅL 1A PRIORITERTE KULTURMILJØDATA HAR GOD KVALITET

Den totale mengden data som finnes om kulturmiljø er svært stor. Ulik praksis rundt forvaltning av data, samt mye gamle data har ført til varierende kvalitet og at data ofte ikke er kjent for de som kan ha behov for den. I en stadig mer digitalisert verden er data av høy kvalitet en grunnsten både som underlag for saksbehandling og beslutninger, og for å kunne levere gode digitale tjenester.

Kulturmiljøforvaltningen har behov for å tydeliggjøre hvem som er ansvarlig for å produsere, kvalitets-sikre og forvalte ulike data. Det må etableres et felles begrep for kvalitet i forvaltningen som gjør at det er mulig å identifisere data av lav og høy kvalitet. I tillegg må det gjøres en prioritering og et kvalitetsløft på utvalgte kulturmiljødata.

DELMÅL 1B FELLES TERMINOLOGI, BEGREPSAPPARAT OG STANDARDER FOR KULTURMILJØDATA

Felles terminologi, begrepsapparat og standarder for kulturmiljødata er en forutsetning for strukturert informasjon, deling og sammenstilling av data, pålitelig statistikk og analyser av høy kvalitet, og for bruk av kulturmiljødata innenfor forskning. Et digitalisert informasjonsgrunnlag krever definerte begreper på et svært detaljert nivå, og det må være avklart hvilke begreper som benyttes og hva de betyr, for alle som benytter seg av informasjonsgrunnlaget – i og utenfor kulturmiljøforvaltningen. Dette innebærer at begrepene må forvaltes på en god måte og distribueres til eksterne brukere av kulturmiljøinformasjon på en slik måte at det er tydelig hva dataene faktisk viser og beskriver. I tillegg til den strukturerte informasjonen benytter kulturmiljøforvaltningen også mye ustrukturert informasjon i dokumentasjonen av kulturmiljø –

som digitale bilder, 3D-modeller o.a. Dette er teknologi som er i utvikling og det er behov for å innføre noen felles standardformater som vil gjøre det mulig å lagre, forvalte og videreformidle disse ustrukturerte dataene på en måte som sikrer kvalitet, hensiktsmessig lagring og mulighet for deling og sammenstilling av data.

DELMÅL 1C GODE OG BRUKERVENNLIGE VERKTØY

Gode og brukervennlige verktøy er sentrale for at arbeidet med å registrere, redigere og finne igjen kulturmiljødata skal være enkelt, effektivt og resultere i data av høy kvalitet. Brukerne av verktøyene skal kunne forvalte data der de er, når de har behov

for det, i verktøy tilpasset de ulike fagområdenes behov. Grensesnittet skal være enkelt og intuitivt, ta utgangspunkt i brukernes behov, og ha sømløse overganger fra andre tjenester og verktøy som benyttes i kulturmiljøforvaltningen. For å sikre best mulig kvalitet i registrering og forvaltning av data må bruk av verktøyene bli en integrert og viktig del av arbeidsprosessene for alle kulturmiljøforvaltningens fagområder, og saksbehandlere/andre må ha kunnskap om og kompetanse på bruk av de digitale ressursene som finnes tilgjengelig. Dette vil innebære en videreutvikling/nyutvikling av de tjenestene som i dag tilbys av Askeladden. Det planlegges et løft her i løpet av strategiperioden.

BØKKERVERKSTEDET I WOLDBRYGGA: (1875 – 1965) ved Nordmøre Museum. Bøkkeren laget blant annet tønner, klippfiskdunker og sildemål, og var en viktig håndverker for sildehandelen i Kristiansund. Foto: Arve Kjersheim, Riksantikvaren

Strategisk mål 2

Kulturmiljøforvaltningen tilbyr kulturmiljødata og brukervennlige digitale tjenester som fremmer selvbetjening og medvirkning, og bidrar i samfunnsplanlegging.

Gjennom å realisere den forrige strategiske målsetningen legges et solid fundament av pålitelige og tilgjengelige kulturmiljødata, som forvaltes iht. prinsipper for god informasjonsforvaltning. Denne andre strategiske målsetningen bygger videre på fundamentet, og handler om hvordan brukervennlige digitale tjenester gir nye muligheter knyttet til selvbetjening og medvirkning, i tillegg til å gjøre kulturmiljødata tilgjengelig i ulike prosesser og til ulike brukere.

Gode selvbetjeningsløsninger til innbyggerne har et sterkt fokus i [digitaliseringen av offentlig sektor](#)⁵, og publikum forventer i økende grad å kunne både søke, motta svar og følge opp søknaden digitalt. At eiere og forvaltere av kulturminner benytter digitale tjenester for å søke om tilskudd og dispensasjoner er en oppfyllelse av digitalt førstevalg – en viktig del av offentlig sektors digitaliseringsstrategi.

Det er et nasjonalt mål at alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø. Utvikling og bruk av digitale tjenester er et viktig virkemiddel for å øke engasjement for og kompetanse om kulturmiljø, i tillegg til å frembringe gode innspill og data til forvaltningen.

For å realisere dette potensialet og levere brukervennlige tjenester som understøtter deltakelse og medvirkning på en hensiktsmessig måte må det gjøres en grundig gjennomgang av hva medvirkning

skal være for kulturmiljøforvaltningen, og hvilke ønsker og behov de ulike delene av publikum har. Det må også vurderes hvilke muligheter som ligger i teknologien, blant annet med tanke på innsamling av publikumsgenererte data gjennom crowd-sourcing, og videreutvikling av tjenestene som gir publikum tilgang til kulturmiljødata.

Samfunnsplanlegging involverer mange ulike offentlige (og private) aktører i tids- og kostnadskrevede prosesser, hvor ulike interesser har ulike, av og til motstridende, behov. Ofte berøres også kulturminner og kulturmiljø i samfunnsplanleggingen. Det er et nasjonalt mål at kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging. Tidlig og enkel tilgang på pålitelige kulturmiljødata kan spille en viktig rolle i å skape oppmerksomhet og forståelse for kulturminnernes verdi, i tillegg til å påvirke hvordan kulturmiljø oppleves og ivaretas i planprosessene. Digitale tjenester som sikrer at kulturmiljødata er tilgjengelig og kan inngå som en forutsetning tidlig i samfunnsplanleggingsprosessene vil også kunne bidra til færre innsigelser og tidkrevende runder med saksbehandling.

TOFTES GATE 30: m.fl., er en del av Birkelunden kulturmiljø i bydel Grünerløkka i Oslo, og er et helhetlig og godt eksempel på 1800-tallets byplanlegging og murgårdsarkitektur. Foto: Trond Isaksen, Riksantikvaren

⁵ [En digital offentlig sektor – Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025.](#)

Strategisk mål 2 - delmål og tiltak

DELMÅL 2A

Eiere og forvaltere av kulturminner bruker digitale tjenester for å søke om tilskudd og dispensasjoner etter kulturminneloven

Tiltak

- Implementere egnede nasjonale tilskudd- og dispensasjonsordninger i Digisak

DELMÅL 2B

Digitale tjenester fremmer selvbetjening og medvirkning i å ivareta kulturminner

Tiltak

- Definere digital medvirkning i kulturmiljøforvaltningen
- (Videre)utvikle tjenester for tilgang til kulturmiljødata for publikum

DELMÅL 2C

Relevante kulturmiljødata er tilrettelagt og gjort tilgjengelig for samfunnsplanlegging

Tiltak

- Identifisere og etablere samarbeid med relevante aktører innenfor samfunnsplanlegging
- Identifisere og etablere tjenester for deling av data

DELMÅL 2A

SØKNADER SKJER I DIGITALE TJENESTER

Digisak tilbyr i dag søknad og saksbehandling innenfor utvalgte tilskudds- og dispensasjonsordninger. I denne strategiperioden vil Riksantikvaren fortsette arbeidet med å forbedre de ordningene som er implementert i Digisak, samt vurdere digitalisering av de ordningene som etter kulturminneloven er nasjonale. Hver ordning vil vurderes med tanke på gevinster og egnethet for digitalisering.

DELMÅL 2B

DIGITALE TJENESTER, SELVBETJENING OG MEDVIRKNING

Mange i befolkningen er interessert i kulturmiljø og ønsker å medvirke i forvaltningen av disse – dette gjelder både privatpersoner og organisasjoner, eiere av kulturminner og andre som har dette som interessefelt. Kulturminnesøk har lenge vært en av forvaltningens viktigste kanaler når det gjelder publikumsrettet innhold, der redaksjonelt innhold sammenstilles med bilder og fakta om ulike kulturminner, og hvor brukerne har mulighet til å laste opp bilder og opprette egne 'brukerminner'. I denne strategiperioden vil dagens tjenester videreutvikles iht. retningen som settes av målbildet og digital medvirkning skal defineres som begrep i kulturmiljøforvaltningen.

DELMÅL 2C

KULTURMILJØDATA OG SAMFUNNSPLANLEGGING

Kulturmiljøinformasjon har en viktig rolle i flere prosesser også utenfor kulturmiljøforvaltningen. Dette gjelder blant annet kommunale og regionale arealplanprosesser, der mange ulike aktører og hensyn er involvert (samfunnsplanleggere, bygg- og anleggssektoren, eiendomsbransjen etc.). Tilstedeværelse av kulturminner legger en del premisser for blant annet utbygging av infrastruktur, planarbeid, byutvikling og mindre private tiltak. Det er derfor viktig at kulturmiljødata er tilgjengelig tidlig i disse prosessene. For at kulturmiljødata skal kunne tilrettelegges for deling og gi verdi for de ulike aktørene som har en rolle i samfunnsplanleggingen er det viktig at dataene treffer målgruppenes behov på riktig tidspunkt. Her er det nødvendig å samarbeide tett med relevante aktører slik at vi sammen kan tydeliggjøre behovene og utvikle gode tjenester for deling av data.

SKUDENESHAVN: Kulturmiljøet omfatter bolighus, sjøhus, naust og uthus, der de fleste er bygget mellom 1840 - 1860. For å tilfredsstille behov for utleie muligheter under fisket var det vanlig med kombinerte bolig- og sjøhus som hadde bolig og lafteverk i 2. etasje, og bindingsverk i 1. etasje. Foto: Trond Isaksen, Riksantikvaren

KAP. 4

Veien videre

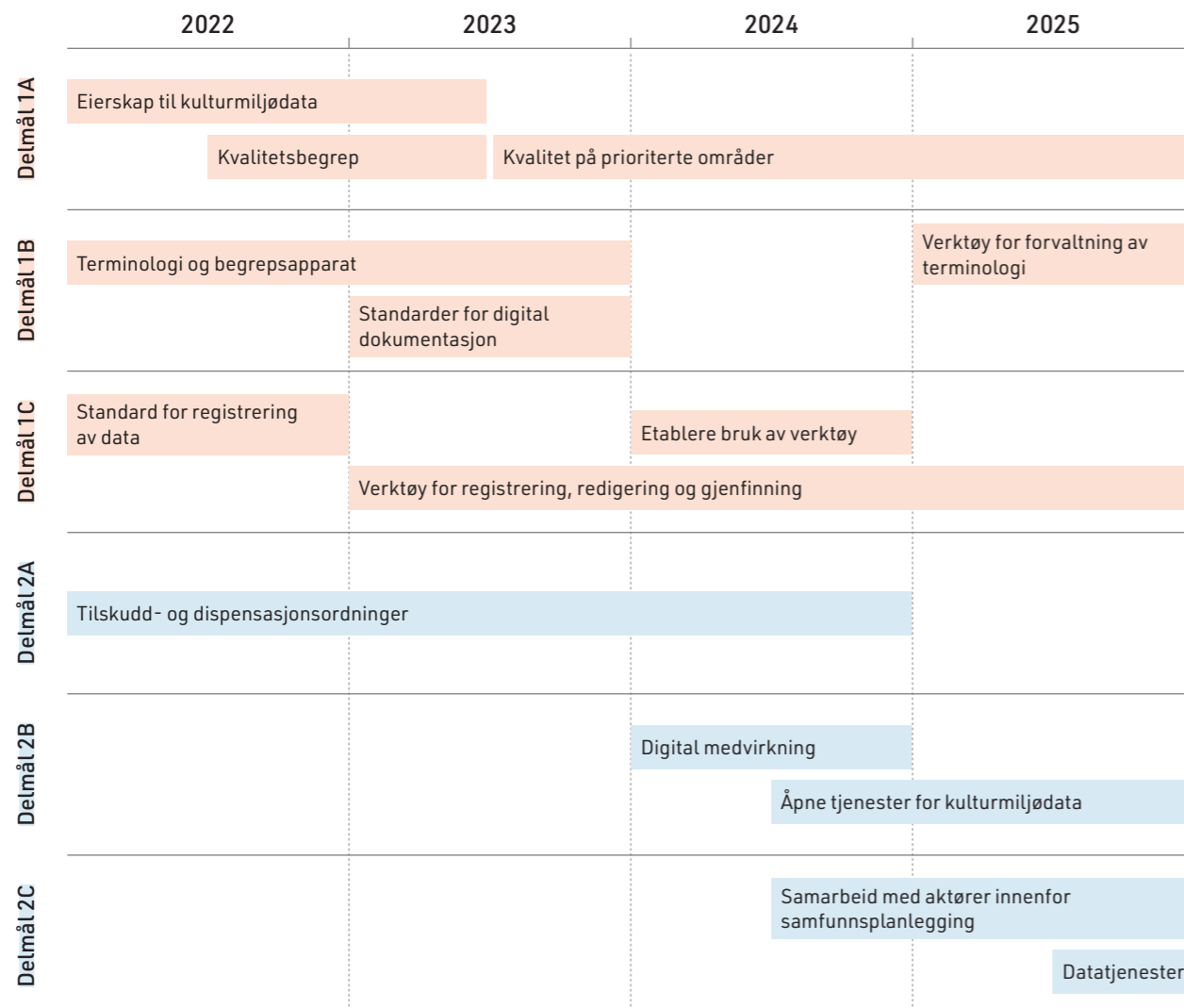
I denne strategiperioden vil Riksantikvaren først ha fokus på informasjonsforvaltning, standarder og hvordan vi forvalter kulturmiljødata. Dette legger grunnlaget for forbedring av prosesser og videreutvikling av digitale tjenester. Arbeidet vil gjøres i tett samarbeid med de andre sentrale brukerne/producentene av kulturmiljødata.

Riksantikvaren har utarbeidet en oversikt som synliggjør de overordnede avhengighetene mellom ulike leveranser/avhengigheter. Det vil videre utarbeides en handlingsplan som går lenger inn i

detaljene i gjennomføringen. Handlingsplanen og den årlige gjennomføringen av denne vil være basert på de budsjettmessige rammene. I løpet av strategiperioden vil det kunne dukke opp behov for nye digitale tjenester, noe som vil kunne føre til endringer i målilde, leveranser og tidsplan.

→

SOGDALSTRAND: Sogndalstrand er kjent som et sentrum for handel fra tidlig på 1500-tallet, hvor utenlandske og norske skipper og handelsmenn søkte havn og drev sesongmessig handel. Foto: Trond A. Isaksen, Riksantikvaren

Riksantikvaren

Pb. 1483 Vika, 0116 Oslo

Besøksadresse / Dronningens gate 13

Tlf. / 22 94 04 00

Faks / 22 94 04 04

E-post / postmottak@ra.no

www.riksantikvaren.no